



24.6.2019

**Kaupunginmuseon lausunto Laajasalon (49.ko) Itärannan suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta**

HEL 2012-006029 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Laajasalon Itärannan suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Suunnittelualue ulottuu Reposalmentien eteläpuoliselta alueelta Jollaksen Puuskaniemeen asti pitkin merenrannan virkistysalueita sekä niiden tuntumassa. Suunnittelualue sisältää Laajasalon uimarannan ja liikuntapuiston, Elsankallion alueen, Repossaaren, Aittasaaren, Sarvaston valkaman, Hämeenapajantien ja Puhuritien alueet.

Luonnoksen kaaviokartassa on osoitettu suunnittelukokonaisuuden ”omaleimaiset olevat alueet” (Laajasalon uimaranta, Elsankallio, Degerön kartanon alue, Aittasaari, Sarvaston aluepuisto, Sarvaston valkama ja Jollaksen pohjoisranta). Lisäksi kaaviokartalla on kokonaisuuden ”kehitettävät ydinalueet” (Laajasalon liikuntapuisto, Elsankallio, Sarvastonkaaren alue ja aluepuisto, Sarvaston valkama, Vanhan sotilastien alue, Repossaaren alue sekä Hämeenapajantien ja Puhuritien alue).

Museo on lausunut hankkeesta jo OAS-vaiheiden yhteydessä (9.3.2016 ja 7.5.2018). Keskeiset kulttuuriympäristöä koskevat huomiot on jo esitetty näissä lausunnoissa. Ne liittyvät Pikku-Sarvaston ylittävään siltaan Degerön kartanon alueen läheisyydessä, veneilytoiminnan edellytysten säilymiseen Sarvaston valkamassa, uudisrakentamisen sovittamiseen olemassa olevaan ympäristöön sekä suunnitellun rantaraitin sovittamiseen luonnontilaiseen ympäristöön ilman kallioiden louhintaa tai muita vastaavia herkkää saaristomaisemaa vahingoittavia toimenpiteitä.

Viimeksi mainitulta osin museo on etenkin korostanut, että Elsankallion RKY-alueelle esitetty rantareitti on maasto-olosuhteista johtuen vaikea toteuttaa, eikä sen toteuttaminen saisi edellyttää rajuja muokkaustoimenpiteitä, kuten kallioiden räjäytyksiä, vaan maastoon sopeuttaminen tulisi olla sen toteuttamisen edellytys. Suunnitteluperiaatteiden luonnoksessa Elsankalliolle on esitetty myös maltillisesti siirrettävää vanhaa rakennuskantaa / täydentävää rakentamista. Museon näkemyksen mukaan tämä on ei ole ristiriidassa alueen olemassa olevien arvojen kanssa, mikäli suunnitteluperiaateluonnoksen selostuksessakin mainit-



24.6.2019

tu ”alueen rakennushistoriallinen erityisluonne, ominaispiirteet ja topografia” huomioidaan ja kyseessä ovat yksittäiset rakennukset, joiden rakennuspaikat ovat tarkkaan harkitut. Alueen kehittämisessä on huomioitava, että Degerön kartanon ympäristö ja Elsankallio ovat myös muinaisjäännösalueita.

Lisäksi museo on edellisessä lausunnossaan tuonut ilmi kriittisen suhtautumisensa uudelle rantareitille ehdotetun Pikku-Sarvaston ylistyksen suhteen. Vaadittava silta on, riippuen sen korkeudesta, täsmällisemmästä sijainnista ja koosta, Degerön kartanon RKY-alueen kannalta alueen maisemallisia arvoja mahdollisesti heikentävä elementti. Sen toteuttamisessa on noudatettava erityistä herkkyyttä suhteessa olemassa olevaan ympäristöön ja maisemaan.

Puuskanien asemakaavoittamattomat tontit, jotka ovat osa Hepokalliontien 1950-luvun tyypitaloaluetta (Puutalo Oy:n tyyppi nro 957 / Toivo Jäntti), ja jotka kuuluivat OAS-rajaukseen, eivät kuulu luonnoksen aluerajaukseen.

Luonnoksessa ehdotetut mahdollisen täydennysrakentamisen paikat (Sarvaston sataman länsipuoli Sarvastonkaaren tuntumassa, Jollaksentien alkupää, Puhuritien eteläpuoli ja Hämeenapajantien alue) ja laajuudet on kaupunginmuseon mielestä perusteellisesti tutkittu.

Kaupunginmuseolla ei ole Laajasalon Itärannan suunnitteluperiaatteiden luonnoksesta muuta huomautettavaa.

## Lisätiedot

Petteri Kummala, tutkija, puhelin: 310 36940  
petteri.kummala(a)hel.fi

Sari Saresto  
kulttuuriympäristöpäällikkö